
HEINÄKUUN TAPPION SYISTÄ RINTAMALLA

Kaikki muistavat sen ilkeämielisen panettelun bolshevismia vastaan, jota syytettiin umpimähkään tappiosta rintamalla. Porvarillinen lehdistö ja „Dielo Naroda“, „Birzhjovkan“ provokaattorit ja „Rabotshaja Gazeta“, „Novoje Vremjassa“ toimivat entiset tsaarin rengit ja „Izvestija“ — kaikki ne huusivat yhteen ääneen ukkosta ja salamoita bolshevikkien niskaan, jotka oli julistettu syypäiksi tappioon.

Nyt käy ilmi, että syyllisiä ei pidä etsiä bolshevikkien keskuudesta, vaan niiden keskuudesta, jotka lähettivät liikkeelle perääntymään kehoittaneet ja sotilaiden keskuudessa pakokauhua aiheuttaneet „salaperäiset autot“ (kts. „Dielo Naroda“, elokuun 16 pnä).

Mitä „autoja“ ne olivat ja missä olivat komentajat, jotka sallivat noiden salaperäisten autojen puikkelehtimisen, — siitä „Dielo Narodan“ kirjeenvaihtaja valitettavasti vaikenee.

Nyt käy ilmi, että tappion syytä ei pidä etsiä bolshevismista, vaan „syvämmistä syistä“, hyökkäystaktiikan kelpaamattomuudesta meille, meidän valmentumattomuudestamme hyökkäykseen, „kenraa-

liemme kypsymättömyydestä“ y.m.s. (kts. „Novoje Vremja“, elokuun 15 pnä).

Lukekoot työläiset ja sotilaat mainitut „Dielo Narodan“ ja „Novoje Vremjan“ numerot yhä uudelleen, lukekoot ja pääskööt varmuuteen siitä:

1) miten oikeassa bolshevikit olivat varoittaessaan jo toukokuun lopulla hyökkäyksestä rintamalla (kts. „Pravdan“ numeroita);

2) miten rikollisesti menettelivät menshevikkien ja eserrien johtajat, jotka harjoittivat agitatiota hyökkäyksen puolesta ja saivat hylätyksi kesäkuun alussa Neuvostojen edustajakokouksessa bolshevikkien ehdotuksen hyökkäystä vastaan;

3) että edesvastuu heinäkuun tappiosta lankeaa ennen kaikkea Miljukoveille ja Maklakoveille, Shulginelle ja Rodzjankoille, jotka „vaativat“ Valtakunnanduuman nimessä „viipymätöntä hyökkäystä“ rintamalla jo kesäkuun alussa.

Tässä on otteita mainituista artikkeleista.

1) Otteita Arseni Meritshin tiedonannosta („Dielo Naroda“, elokuun 16 pnä):

„Minkä takia? Minkä takia sattui tuo onnettomuus ja miltei samanaikaisesti kahdella taholla — Tarnopolin luona ja Tshernovitsyn luona? Minkä takia siellä seisoneissa rykmenteissä yhtäkkiä laski taisteluhenki? Mitä oli tapahtunut? Mistä johtui tuo odottamaton mielialan muutos?

Upseerit ja sotamiehet vastaavat mielellään. Vastaukset ovat miltei sanalleen samanlaisia, ja kukin erikseen täydentää räikein värein tuota synkkää kuvaa...

Pakokauhun ja etulinjan asemista lähtemisen pääaiheuttajina rintamamiehet pitävät entisiä poliiseja ja santarmeja.

Toimivatko he järjestyneesti?

— On vaikea sanoa, vastaa talonpoikaissyntyperää oleva intelligentti vänrikki, puoluehenkilö, sosialisti-vallankumouksellinen,

paikallisen sotilaiden ja työväen edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean jäsen.— Mutta poikkeuksetta joka kerta kävi ilmi, että vain entiset „faaraot“^{*} olivat kylväneet kauhua, levitelleet valheellisia tietoja vihollisen lähestymisestä ja lukuisuudesta sekä siitä, että parin tunnin kuluttua lasketaan meitä vastaan myrkkykaasuja... Monet meistä otaksuvat niin, että entiset poliisit ja santarmit eivät edes ole tietoisia pettureita, vaan yksinkertaisesti „oman nahkansa säilyttäjiä“, yksinkertaisesti pelkureita. Mutta tavoittamattomat vakoilijat ja provokaattorit löytävät erikoisella vaistollaan heistä itselleen varmaa väkeä...

Ymmärtäväisten ja havaintokykyisten ihmisten kertoman mukaan tapahtui sotajoukkojemme häpeällinen perääntyminen seuraavalla tavalla...

Marssitaan komppanioittain. Tie on leveä... Komppanioiden välillä on pienet välimatkat...

Ja yhtäkkiä pöllähtää tomupilviä... Edessä on tungos, jonka syytä ei kukaan voi selittää... Komppaniat pysähtyvät, tarpovat paikoillaan ja alkavat keskustella... Kurkoitellaan, jotta voitaisiin nähdä, mitä edessä tapahtuu ja mitä on noissa lähenevissä tomupilvissä... Sieltä kiitää toittottavia autoja; nyt ne ovat aivan lähellä ja kuuluu huutoja: „takaisin... takaisin... itävaltalaisia“. Autot kiitävät niin, ettei voi nähdä, kuka huutaa ja keitä on autoissa. Joskus näit hädin tuskin, että joku oli sotilaspuserossa tai millaiset olkalaput hänellä oli, mutta toisinaan et ehtinyt näkemään mitään... Muutapa ei tarvinnutkaan — kukaan ei ollut vielä selvillä siitä, missä itävaltalaiset olivat ja kuka oli varoittanut, mutta jo paineltiin takaisin... Eikä oltu vielä ehditty tointua hämmästyksestä, kun tulee toinen auto. Taaskin huutoja: „Itävaltalaisia!!! itävaltalaisia!!! Taisteluasemat... on luovutettu... Kaasuja. Nopeasti, nopeasti... takaisin... takaisin...“

Se oli pakokauhua, joka valtasi kaikki kuin salamannopea kulkutauti... Se oli petos, joka pantiin toimeen kuin nuottien mukaan, hämmästyttävän kätevästi ja ilmeisesti ennakoita harkitun, laskelmiin perustuvan suunnitelman mukaan... Me laskimme noin parikymmentä tuollaista numerotonta autoa... Seitsemän saatiin kaapatuksi kiinni, ja niissä osoittautui tietenkin olevan

* „Faaraot“ — pilkanimitys tsaarinaikaisesta poliisista. *Suom.*

meidän rykmenteille aivan vierasta, sivullista väkeä... Mutta noin kahdeksantoista pääsi pujahtamaan karkuun. Huudoista ja etumaisen rivien takaisin kääntymisestä hölmistyneet komppaniat tekivät käännöksen ja lähtivät karkuun... Itävaltalaiset marssivat autioon kaupunkiin ja autioon esikaupunkiin ja jatkoivat matkaansa edelleen, syvemmälle maahamme ollen kuin sunnuntaikävelyllä — kukaan ei heitä häirinnyt...

Toisen ryhmän luo tulee pari Tarnopolista tullutta sotamiestä ja pari kolme miestä, joilla on ylioppilasmerkki. Ja he kaikki täydentävät kuvaa **provosoidusta perääntymisestä**. Perääntymisen sankareja olivat veijarit, vakoilijat ja petturit... Keitä he ovat? Siihen antaa vastauksen **lähitulevaisuus**. Minne hävisivät ne muut, joita tähän mennessä ei ole onnistuttu saamaan kiinni ja joiden jäljille ei ole päästy? Minkä lipun alla ne toimivat? Millaisilla tunnuksilla he verhoavat nyt rikollisia tekojaan? Miehet, jotka ovat nähneet Tarnopolin perääntymisen kauhut, rintamamiehet uskovat, että kaikki se, mikä tähän asti on ollut salassa, tulee pian tiedoksi kaikille, ja häpeällisen salaisuuden paljastumisen yhteydessä katoaa myöskin häpeäleima Tarnopolin edustalla toimineelta armeijalta — mitä inhoittavimman kavalluksen ja petoksen uhrilta“.

2) Otteita Borisovin artikkelista „Bolshevismi ja meidän tappiomme“ („Novoje Vremja“, elokuun 15 pnä):

„Me haluamme vapauttaa bolshevismiin sitä vastaan esitetystä ylimalkaisesta syytöksestä meidän tappioomme. Me haluamme selvittää tappiomme todelliset syyt, sillä **vasta silloin me pystymme välttämään onnettomuutemme toistumisen**. Sotataidoille ei ole mikään sen turmiollisempaa kuin se, että sotilaallisen onnettomuuden syytä ei etsitä sieltä, missä se on. Heinäkuun tappio ei johtunut yksistään bolshevismista, se oli paljoa mutkallisempien syiden seuraus, sillä muussa tapauksessa tappion suunnattomuus viittaisi bolshevismiin aatteiden valtavaan, tavattoman suureen merkitykseen armeijamme keskuudessa, mitä tietenkään ei ole ollut eikä voi olla. Luultavasti itse bolshevikitkin ovat hämmästyneet propagandansa äärettömiä seurauksia. Mutta Venäjän armeijan onnettomuutta voitaisiin nyt pitää päättyneenä, jos

koko asia olisi johtunut bolsheveikeista. Valitettavasti tappion olemus on paljon pulmallisempi: sotataidon specialistit näkivät sen jo ennakkolta ennen kesäkuun 18 päivän hyökkäyksen alkamista; „juhlallisissa“ julistuksissa kesäkuun 18 päivän „vallankumouksellisista“ rykmenteistä, „punaisissa“ lipuissa y.m.s. kuului uhkaava vaara.

Kun Päämajaan saatiin operatiiviset sähkösanomat kesäkuun 18 päivän muka loistavista tuloksista, niin me, käsittäessämme, ettei oikeastaan mitään loistavaa ollut tapahtunut, sillä me olimme valloittaneet vain varustuksia, jotka vihollisen on nykyisessä taistelussa pakko uhrata taatakseen itselleen voiton, sanoimme: „on suuri onni meille, jos saksalaiset eivät anna vastaiskua“. Mutta vastaisku tuli, ja Venäjän armeija, aivan samoin kuin Ranskan armeija vuonna 1815, muuttui heti pakokauhuun joutuneiden ihmisten laumaksi. On selvää, ettei katastrofi johtunut yksinomaan bolshevismista, vaan jostain muusta syystä, joka on syvällä armeijan elimistössä ja jota ylipäälysty ei ollut kyennyt arvaamaan eikä käsittämään. Juuri tuon bolshevismia tärkeämmän tappiomme syyn me tahtoisimmekin panna merkille, mikäli se on mahdollista sanomalehtiartikkelissa, sillä aika ei siedä viivyttelyä.

Saksan „militarismi“ on säätänyt sotatieteellisen määritelmän: „hyökkäys on voimakkain toimintamuoto“. Aivan sodan alusta lähtien (Samsonovin ja Rennenkampfin suunnattomat tappiot) saksalainen määritelmä osoittautui kelpaamattomaksi meille: kypsymättömät kenraalit ja kypsymättömät sotamiehet pystyvät vain puolustustaisteluun sivustojen ollessa turvattuina. Sodassa tapahtuvan luonnollisen mieshukan vuoksi niin kenraalien ja upseerien kuin myöskin aliupseerien ja miehistön kokoonpano huononi, ja puolustuksesta tuli meille edullisin toimintamuoto. Kun tähän liitetään asemasodan kehitys ja huutavat puutteellisuudet aseistuksessa, niin „hyökkäystä“ karttaakseen ei tarvitse olla bolshevikki, vaan on ainoastaan ymmärrettävä asiain luonne. Sanomalehti „Narodnoje Slovo“ sanoo, että B. V. Savinkovin sanojen mukaan bolshevistisen agitation vaikutuksesta sotamiesjoukko alkoi uskoa, että rintamakarkurit eivät ole synnyinmaan peppureita, vaan „kansainvälisen sosialismin“ kannattajia. Jokainen vanha upseeri, joka tuntee meidän sotamiesaineksemme paremmin kuin sen tunte-

vat „komiteat“, sanoo, että tuollainen ajatus merkitsee meidän mainehikkaan ja täysin ymmärtäväisen aliupseeristomme ja miehistömme liiallista aliarvioimista. Ne ovat täysin tervejärkisiä; niillä on täydellinen ja selvä käsitys valtiosta; ne käsittävät täydellisesti, että kenraalit ja upseerit ovat myöskin sotilaita; ne nauravat sille uutuudelle, että miehistönimitys vaihdettiin (järjettömästi) yleiseen sotilasnimitykseen, mikä vähensi tuon kunnia-kaan nimityksen arvoa, sillä nyt kaikkein syvimmissä selustassa oleva räättäliosasto on kokoonpantu „sotilaista“, ja ymmärtävät täydellisesti, että „rintamakarkuri“ on rintamakarkuri, s.o. halpainen pakoilija. Ja kun tämä armeijamme ymmärtäväinen miehistö alkoi täyttää bolshevikkien propagoimaa „hyökkäyksestä kieltäytymisen“ ajatusta, niin se tapahtui yksinomaan siksi, että se juontui loogillisesti asiain luonteesta, koko meidän sotakokemuksestamme. On kaksi eri asiaa puhua hyökkäyksestä, iskusta englantilaiselle ja ranskalaiselle tai puhua siitä samasta venäläiselle. He istuvat erinomaisissa, kaikin puolin mukavissa suojissa ja odottavat, milloin heidän mahtava tykistönsä on pyyhkäissyt kaikki pois, ja vasta sitten hyökkää heidän jalkaväkensä. Mutta me sitävastoin olemme aina ja kaikkialla antaneet iskumme miesmassalla, me olemme saattaneet tuohon kokonaisia parhaita rykmenttejä. Missä on meidän kaartimme, missä ovat tarkka-ampujamme? Rykmentti, joka on tuhottu kahteen ja kolmeen kertaan ja joka olisi yhtä monta kertaa täydennetty vieläpä paremmillakin aineksilla kuin se todellisuudessa tehdään, tuskin tulee pitämään „hyökkäystä voimakkaimpana toimintamuotona“, etenkin, kun lisäämme, etteivät tulokset oikeuta noita valtavia menetyksiä. Pitäen lähtökohtana tätä kokemusta entinen ylipäällystö suostui iskuihin vain äärimmäisen välttämättömyyden pakosta; siten annettiin Brusiloville lupa iskuun Galitsiassa vuoden 1916 toukokuussa. Tuo isku, joka oli tuloksiltaan heikko, vain vahvasti kokemuksen perusteella tehdyt johtopäätökset. On täysin mahdollista, että entisen ylipäällystön aikana „hyökkäys“ olisi ollut olemassa toimintaohjeissa vain taisteluhenkä nostattavana aatteena, mutta sitä ei olisi toteutettu vielä tähänkään mennessä. Mutta yht’äkkiä tapahtui jotain, joka ei kuulu sota-aidon alalle. „harrastelu“ otti johdon käsiinsä, ja kaikki alkoivat huutaa „hyökkäyksestä“, muka sen äärimmäisestä välttämättö-

myydestä, alkoivat uskoa siihen, minkä terve sotilaallinen teoria hylkää,— alkoivat uskoa erikoisiin „vallankumouksellisiin“ pataljooniin, „kuoleman“ pataljooniin ja „isku“-pataljooniin ymmärtämättä sitä, että ne kaikki ovat tavattoman kypsymätöntä ainesta ja sen lisäksi ne ehkä riistävät kaikkein intomielisimmän väen rykmenteiltä, jotka jo silloin olivat muuttumassa kerrassaan „roska- ja täydennysväeksi“. Meille sanotaan, että liittolaiset vaativat „hyökkäystä“, että he nimittivät meitä „pettureiksi“. Me kunnioitamme liian suuresti lahjakasta ja työteliästä Ranskan yleisesikuntaa voidaksemme uskoa, että sen mielipide olisi ollut sama kuin sotataidon alalla esiintyneiden harrastelijain niinsanottu yleinen mielipide. Tietenkin sellaisen sotatilanteen vallitessa, jolloin vihollinen on keskiössä ja me liittolaisinemme sen ympärillä, jokainen meidän iskumme viholliselle, vieläpä sellainenkin, joka aiheuttaa meille aivan suunnatonta ja tuloksiin verrattuna kerrassaan liiallista mieshukkaa, on aina edullinen meidän liittolaisillemme, sillä se vetää vihollisen voimia pois heitä vastasta. Se on asiaan kuuluvaa eikä liittolaisten kovasydämisyyttä. Mutta siihen on suhtauduttava järkevästi, oltava kohtuullisia eikä pidä heittäytyä tapattamaan kansaansa vain sen vuoksi, että sitä vaatii liittolainen. Sotataito ei siedä minkäänlaisia päänäpistöjä, vaan rankaisee heti niiden täytöntöönpanemisen yrityksistä. Vihollinen, jolla on hyvin kouluuntunut yleisesikunta, pitää sellaista silmällä“.

„Proletari“ № 6,
elokuun 18 p:nä 1917

Artikkeli ilman allekirjoitusta